

FAS ÜLKE PROFİLİ

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü

İçindekiler

1. GENEL BİLGİLER	3
2. GENEL EKONOMİK DURUM.....	5
3. DIŞ TİCARET.....	6
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR.....	9
5. TÜRKİYE ile TİCARET	11
EKLER:	14

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Fas Krallığı
Nüfus	38.050.000 (Nisan 2026, IMF)
Dil	Arapça (Resmi Dil),Fransızca (İş, Hükümet ve Diplomasi Dili), Berberice (dağlık ve çöle yakın yerlerde)
Yüzölçümü	710.850 km2
Başkenti	Rabat
Başlıca Şehirleri	Kazablanka, Rabat-Sale, Fes, Marakeş, Tanger, Agadir
Yönetim Biçimi	Parlamente Monarşi
Devlet Başkanı	Kral 6. Muhammed
Para Birimi	Fas Dirhemi (MAD)

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar: BM, Mağrip Arap Birliği (MAB),Arap Ligi, İslam Konferansı Örgütü (İKÖ), Sahil-Sahra Devletler Topluluğu (CEN-SAD) , Akdeniz için Birlik (AiB).

Coğrafi Konum

Afrika kıtasının kuzeybatı ucunda yer alan ve Kuzey'de Cebelitarık Boğazı ve Akdeniz, doğuda Cezayir, güneyde Moritanya ve batıda Atlas Okyanusu ile çevrili olan Fas, Cebel-i Tarık boğazına hakim stratejik bir konuma sahiptir. Cezayir sınırı 1,617 km. Moritanya sınırı 1,213 km. olup Akdeniz ve Atlas Okyanusundaki sahil şeridi 3.500 kilometreyi geçmektedir. Kuzey'deki Sebta ve Melillia kentleri İspanyol idaresi altındadır. Atlas dağları ülkeyi güneyden kuzeye kesmekte, kuzeyde ise Rif sıradağları Akdeniz'e paralel olarak uzanmaktadır.

Siyasi ve İdari Yapı

1912-1956 yılları arasında Fransız ve İspanyol himayesinde kalan Fas, 1956'da tekrar bağımsızlığına kavuşmuş, zamanla Anayasa'ya dayalı meşruti bir krallık hüviyetine bürünmüştür.

Fas, Kral'ın geniş yetkilerle donatıldığı, iki meclisli (Temsilciler Meclisi ve Danışmanlar Meclisi) parlamente bir monarşi rejimiyle idare edilmektedir. Kral hem Devlet Başkanı, hem de dini liderdir (Amir Ul- Muminin/İnananların Emiri).

Başbakan ve "Egemenlik Bakanlıkları" olarak adlandırılan Adalet, İçişleri, Dışişleri ve Din İşleri Bakanları, Kral tarafından doğrudan atanmaktadır. Savunma Bakanlığını ve Genel Kurmay Başkanlığını ise bizzat üstlenen Kral, Başbakanın teklifi üzerine hükümeti oluşturacak diğer Bakanları da atamaktadır. Hükümet, Kral'a ve Temsilciler Meclisine karşı sorumludur.

Ülke idari bakımdan 16 eyalet ile 2 valiliğe bölünmüştür.

Nüfus ve İstihdam

Çorak ya da çöl bölgelerinin hemen hemen ıssız olmasına karşın Akdeniz kesimi ovaları ve Atlas Okyanusu'na yakın kuzey kesimlerdeki ovalar oldukça yoğun nüfus barındırmaktadır. Nüfusun büyük bölümü Berberi ve Araplardan oluşmaktadır.

Demografik profil ülkenin genç bir nüfusa sahip olduğunu göstermektedir. 25 yaşın altındaki nüfus toplam nüfusun %38'ine karşılık gelmektedir. Ülkede yaşayan yabancılar genellikle Fransız, İtalyan ve İspanyollardan oluşmaktadır. 4,5 milyon civarında Faslı yurtdışında yaşamaktadır. Bunların çoğunluğu Avrupa ülkelerinde yaklaşık yarısı Fransa'da ikamet etmektedir.

Fas'ın nüfusunun önemli bir kısmı Atlas Okyanusu'nu kıyısında bulunan şehirlerde yoğunlaşmaktadır. Kazablanka, Rabat, Agadir, El Jadida, Kenitra gibi. Diğer taraftan, iç kesimlerde turizm başkenti Marakeş, tarım kesiminin yoğunlaştığı Meknes Fes şehirleri ve Akdeniz kıyısında bulunan Tanger, Tetoan, Nador ve Oujda diğer önemli şehirler olarak düşünülebilir. Şehirleşme ve nüfus hızlı artmaktadır. Fas'ın 38 milyona ulaşan nüfusunun %40'ı şehirlerde, kalanı ise köylerde veya göçebe olarak yaşamaktadır.

Fas'ın en büyük sosyal meselesinden birisi şehirlere olan göçtür. Ülkede işsizlik fazla olup, işsizlerin toplam işgücüne oranı 2025 yılında %13 olarak gerçekleşmiş olup, 2026 yılında da bu oranın yakın bir değerinde, %12,2, olması beklenmektedir (IMF).

Başkent Rabat olup, nüfusu bir milyonu aşan şehirleri; Kazablanka, Fes, Marakeş, Meknes, Oujda, Sofi, Torger ve Tetovan'dır.

Doğal Kaynaklar

Yeraltı kaynakları ülke ekonomisinde önemli bir yer tutmaktadır. Fas'ta çıkarılan madenlerin başında fosfat gelmekte, fosfat dışında Ülkede, manganez, arsenik, nikel, kobalt ve demir de bulunmaktadır. Ayrıca az miktarda kömür ve petrol gümüşlü kurşun da çıkarılmaktadır. Ülke sanayinin ihtiyacı olan enerji büyük ölçüde hidroelektrik santrallerden sağlanmaktadır.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2024	2025	2026*	2027*	2028*	2029*	2030*	2031*
GSYİH (Cari Fiyatlar – milyar \$)	160,6	182,6	194,3	212,8	227,9	245,0	263,2	283,4
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar - %)	3,8	4,9	4,9	4,5	4,5	4,4	4,1	4,0
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar - \$)	4.298	4.842	5.107	5.545	5.887	6.279	6.693	7.152
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort,%)	0,9	0,8	1,3	1,6	2,0	2,0	2,0	2,0
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-1,2	-2,1	-3,1	-2,9	-3,1	-3,4	-3,2	-3,3
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	13,3	13,0	12,2	11,3	11,0	11,0	11,0	11,0
Nüfus (milyon)	37,37	37,71	38,05	38,38	38,71	39,02	39,33	39,63
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	67,7	67,1	65,8	64,9	63,9	62,8	61,9	61,0

Kaynak: IMF

*Tahmini veriler (Ekim 2025)

Dünyanın en büyük fosfat yataklarına sahip olan Fas ekonomisini; tarım, imalat, balıkçılık ve turizm sektörü gelirleri ve dış ülkelerde çalışan Faslıların ülkeye getirdikleri dövizlerle ayakta tutmaktadır.

1980'li yıllardan itibaren Fas, IMF ve Dünya Bankası ile işbirliği içinde başarılı bir ekonomik reform sürecine girmiş, bu çerçevede, dış ticaret rejiminin liberalleştirilmesi, yeni yatırım kanunu, özelleştirme programı ve bankacılık sisteminin iyileştirilmesine gidilmiştir. Fas ekonomisinin son yıllarda tarım ve fosfata bağımlılığı azalarak, imalat ve hizmet sektörlerinin GSYİH'daki payları artmıştır. Yine de tarım Ülke ekonomisinde önemli bir yer tutmakta, GSYİH, tarım sektörünün performansına göre yıllar itibariyle değişkenlik göstermektedir.

Ülkede ekonomik aktivite Kasablanka ve Rabat etrafında yoğunlaşmıştır. Hükümet, az nüfuslu bölgelerdeki iş imkanlarını geliştirmek amacıyla yatırım teşvikleri uygulamaktaysa da köyden kente göç önlenememektedir.

3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

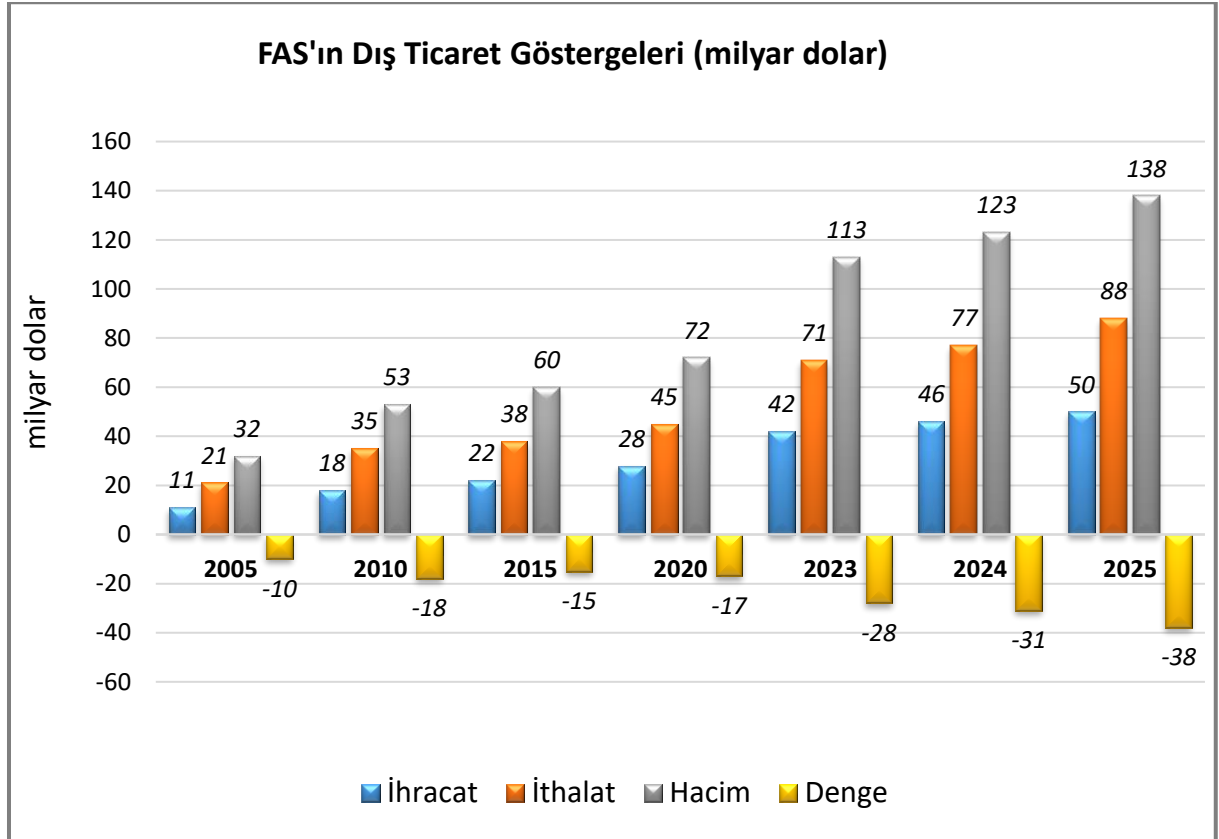
Fas devleti 1987 yılında Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasını (GATT) imzalamıştır. Ülke 1 Ocak 1995 tarihinde de Dünya Ticaret Örgütü-DTÖ'nün üyesi olmuştur. Ülkenin dış ticarete ilişkin 13-89 sayılı Kanunu uyarınca kamu güvenliği, kamu ahlakı, insan sağlığı, hayvanların, bitkilerin veya çevrenin korunması amacına yönelik tedbirler, sanat tarihi ve arkeolojik değer taşıyan eşyanın korunması ve ülkenin mali durumunda ortaya çıkacak değişiklikler saklı tutulmak kaydıyla ve belli miktar kısıtlamalarına tabi tutulan ürünler dışında tüm ürünlerin Fas'a ithalatı serbesttir.

Ülkenin ihraç ettiği başlıca ürünler; motorlu araçlar, kablolar, gübre, fosfor, hazır giyim, fosfat ve gıda ürünleridir.

Fas'ın ithal ettiği başlıca ürünler ise; her türlü gıda ve içecek, petrol ve kömür, kimyasallar, plastik ürünler, makine ve donanımı, taşıt araçları, demir çelik ürünleri ile ilaçlardır.

Ülkenin başlıca ticaret ortakları, İspanya, Fransa, İtalya, ABD, Çin, Hindistan, Brezilya, Almanya ve Türkiye'dir.

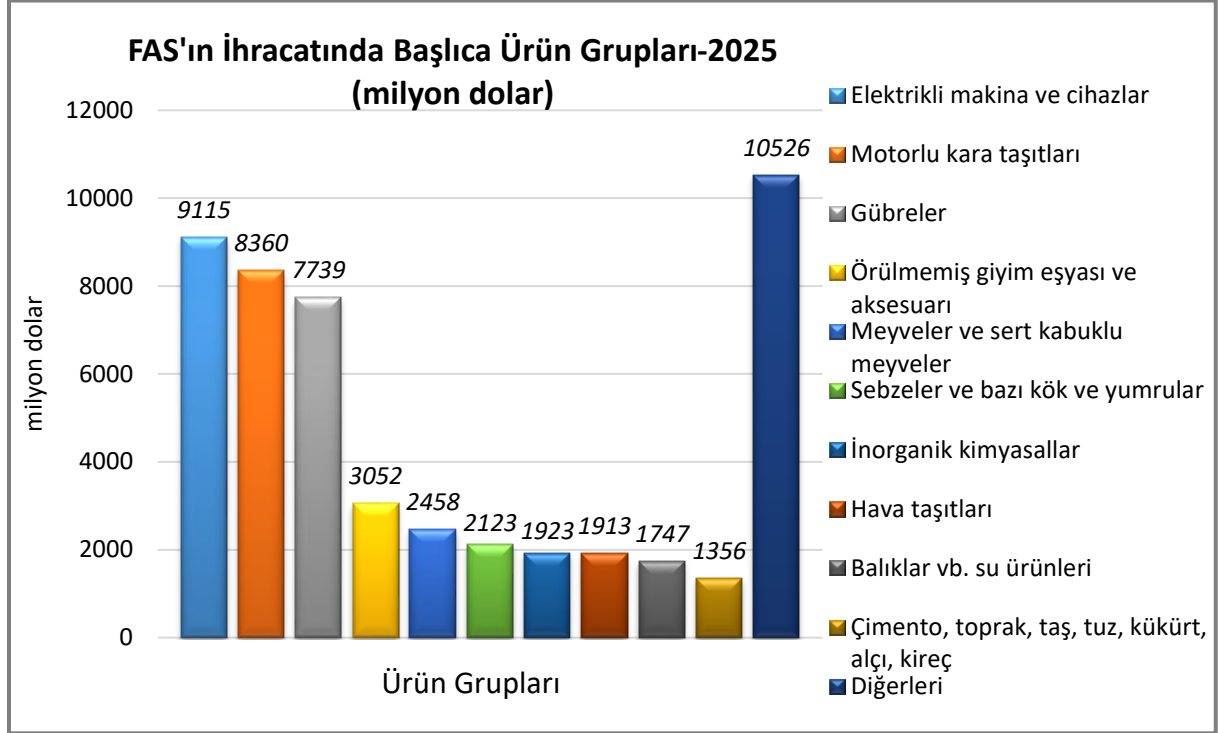
Ülkenin Dış Ticareti

Kaynak: Trademap-www.trademap.org

Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

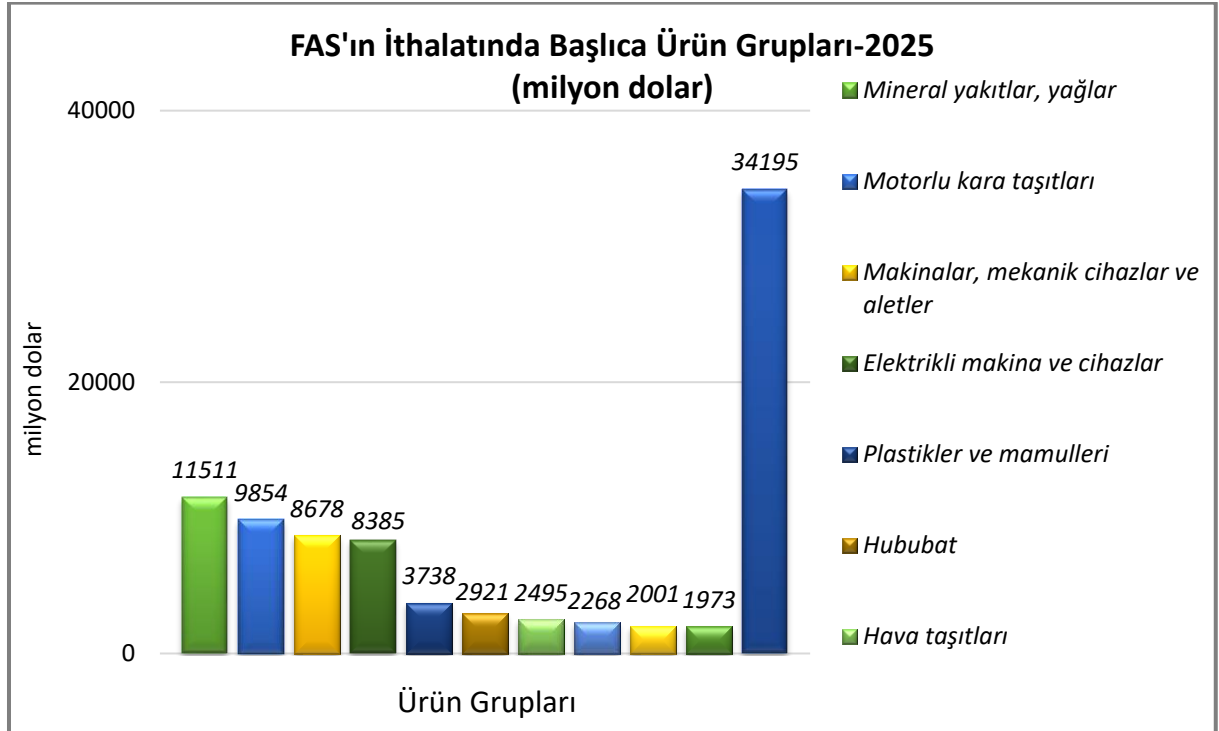
İhracat

Kaynak:Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

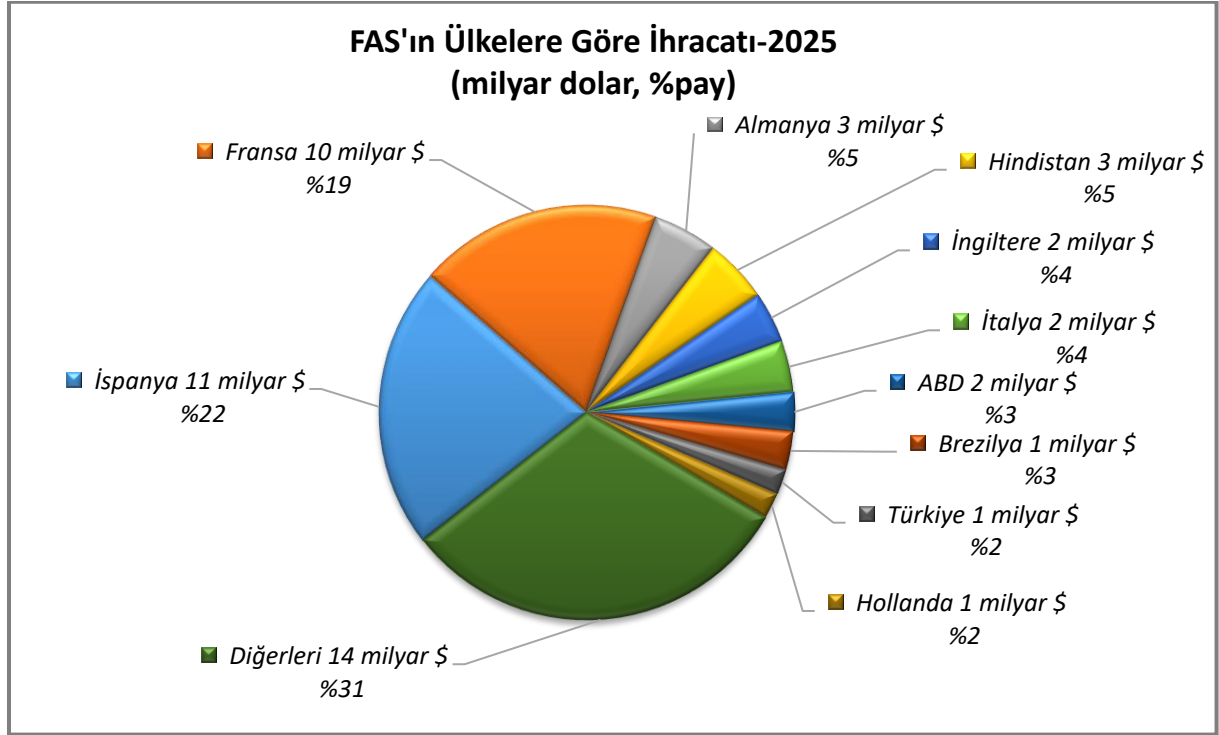

Kaynak:Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

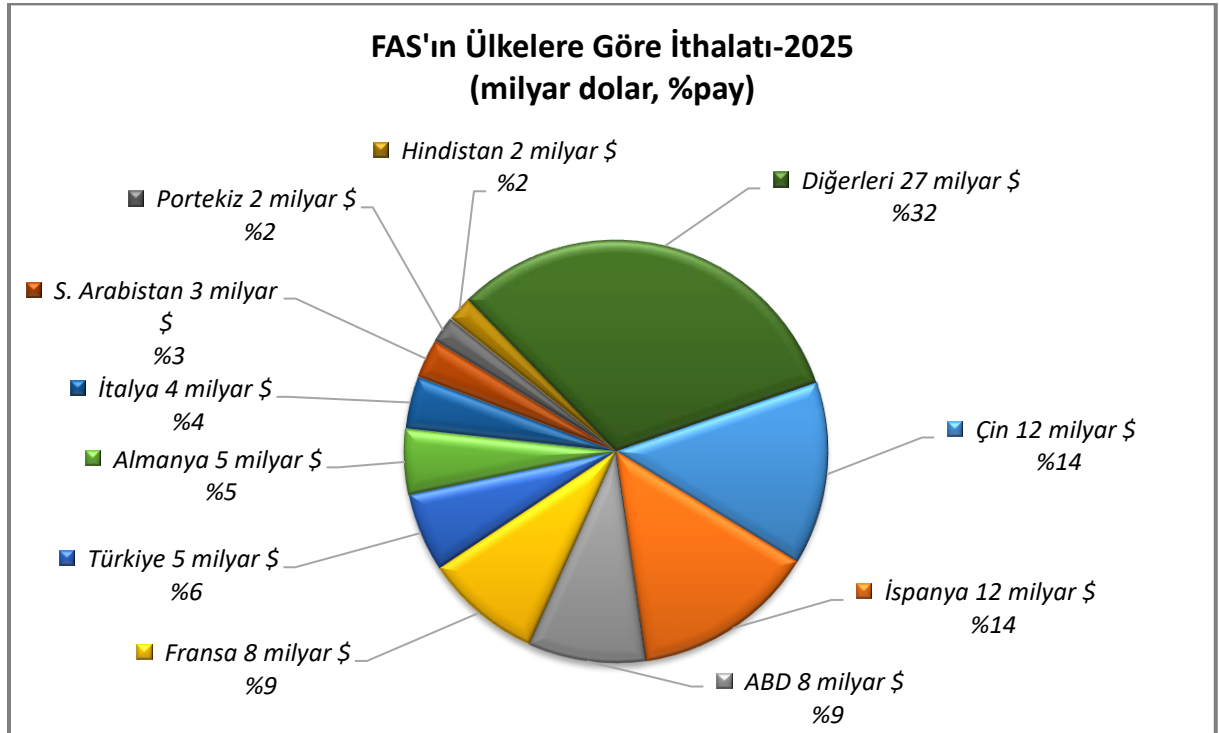
İhracat

Kaynak:Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

Kaynak:Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

En fazla yabancı yatırım çeken alanlar turizm, gayrimenkul, telekomünikasyon, ulaşım ve sanayi sektörleridir. Fransa en önemli yatırımcı ülke olup, diğer önemli yatırımcı ülkeler İspanya, Birleşik Arap Emirlikleri ve İngiltere ve Almanya'dır. Moroccan Investment and Development Agency (AMDIE), Sanayi Bakanlığı'na bağlı bir kurum olup, yatırım teşviklerinden sorumludur.

Fas, 2023 yılında 1 milyar dolar ile doğrudan yabancı yatırım çeken ülkeler arasında 96. sıradadır (ABD 311 milyar dolar ile 1., Türkiye 10 milyar dolar ile 31., UNCTAD-2025). 2021-2023 döneminde toplam doğrudan yabancı yatırım miktarı 6 milyar dolar olan Fas, 2023 yılında 69 milyar dolarlık toplam yabancı sermaye stoğu ile de dünyada 57. sıradadır (ABD 13 trilyon dolar ile 1., Türkiye 157 milyar dolar ile 43. , UNCTAD-2025).

Yabancı Yatırım Mevzuatı

Yatırım sistemi liberal olup, pek çok sektör özel yatırıma açıktır. Yerel mevzuat karşısında yerli yabancı ayrımı yapılmamaktadır. Yatırımlarla ilgili olarak Fas makamlarınca son dönemde klasik hukuki uygulamalar çerçevesinde formalitelerin olabildiğince azaltıldığı bir sistem uygulamaya konulmuştur. Fas'ta yatırım imkanlarına ilişkin olarak ayrıntılı bilgi alabilmek için (<http://www.invest.gov.ma/>) web sayfası ziyaret edilebilir.

Doğrudan Yabancı Yatırım İstatistikleri

	2024	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*	2030*
Ülke Dışından Gelen Doğrudan Yatırım (milyon \$)	1.639,0	3.331,3	3.593,6	4.014,0	4.423,5	4.673,4	5.444,5
Ülke Dışından Gelen Doğrudan Yatırımın GSYİH'ya Oranı (%)	1,02	1,83	1,80	1,90	2,00	2,00	2,20
Ülke Dışına Giden Doğrudan Yatırım (milyon \$)	62.629,1	65.960,4	69.554,0	73.568,0	77.991,5	82.664,9	88.109,4
Ülke Dışından Gelen Doğrudan Yatırım Stoku (milyon \$)	-691,3	-637,1	-798,6	-1.056,3	-1.105,9	-1.168,3	-1.237,4
Ülke Dışına Yapılan Doğrudan Yatırım Stoku (milyon \$)	10.629,6	11.266,7	12.065,3	13.121,6	14.227,5	15.395,9	16.633,2

Kaynak: The Economist Intelligence Unit-EIU, *Tahmini veriler (Şubat 2026)

Ülkede yatırımcılar yararına sanayi arazilerine yönelik yeni bir internet portalı da hizmete açılmıştır (<https://industrial-estate.gov.ma/>). Söz konusu portalla yatırımcılara, özellikle sanayi arazileri hakkında, geniş bir veri tabanı sağlanması ve doğru bilgiye erişimleri amaçlanmaktadır.

Serbest Bölgeler

Fas'ta birkaç serbest bölge bulunmaktadır. En önemlileri aşağıda listelenmektedir:

- Export Processing Zone of Tangier
- Free Zones at Tanger Med Ksar el Majaz Mellousa 1 and 2
- Free Zone in Dakhla and Laayoune
- Free Storage Zone of hydrocarbons: Kebdana and Nador
- Export Processing Zone in Kenitra
- Casablanca Finance City
- Tangier Automotive City

Söz konusu serbest bölgelerde temelde vergi avantajları, yabancı para ile işlem kolaylığı, sosyal güvenlik ödemelerinde indirimler gibi önemli muafiyetler sağlanmaktadır. Her serbest bölgede sektörel odaklanma ve vergi muafiyetleri değişebilmektedir. Bu bölgelerde faaliyette bulunabilmek için belli kriterler uygulanabilmektedir (Örn: Cironun %85'inin ihracat kaynaklı olması gibi).

Detaylı bilgi için Fas Sanayi, Yatırım, Ticaret ve Sayısal Ekonomi Bakanlığının internet sitesinin yanısıra, serbest bölgelerin önemli bir kısmını işleten kamu şirketi olan MEDZ Groupe CDG'nin internet sitesinden bilgi alabilmek mümkündür

(<http://www.zonesindustrielles.ma/?search&lang=fr>, <http://www.mcinet.gov.ma/>,
<https://www.medz.ma/index.php/en/>).

5. TÜRKİYE ile TİCARET

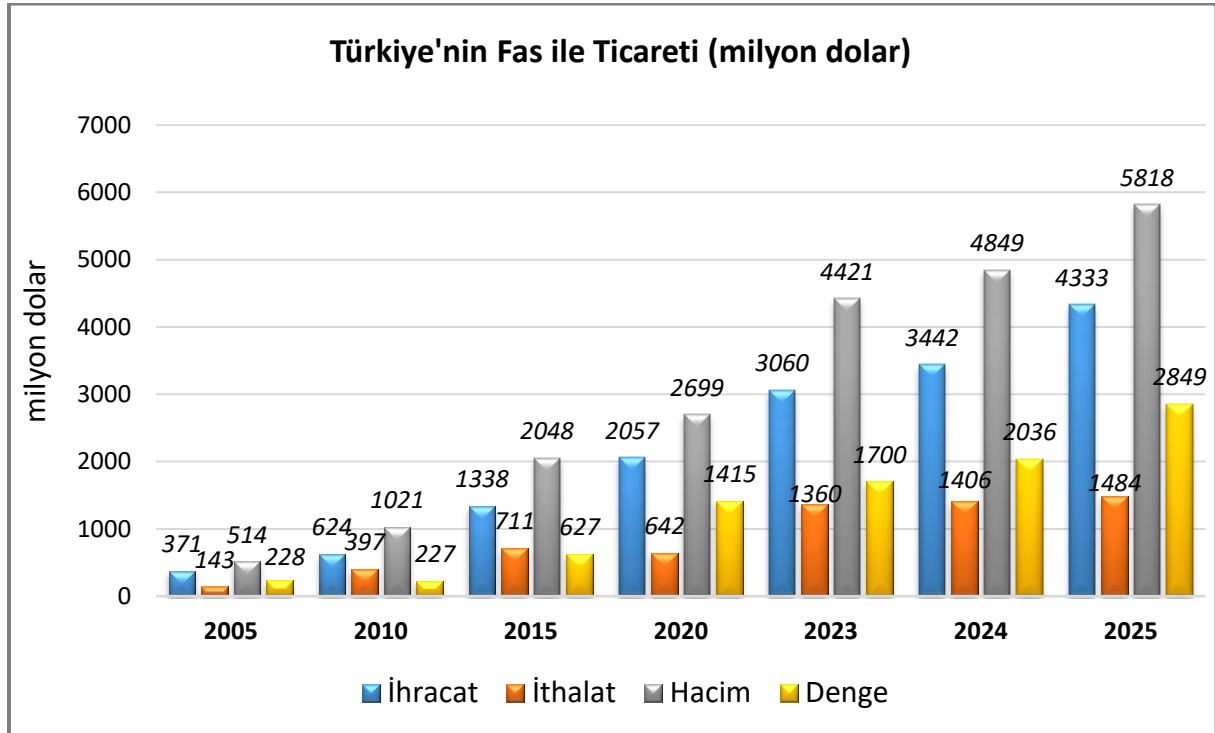
Genel Durum

Fas'ın dış ticaretinde İspanya ve Fransa komşu ülkeler olmalarının yanı sıra tarihsel olarak güçlü ilişkilere sahiptir. Bu durum ithal ürünlere yönelik kalite algısı üzerinde de önemli bir etkiye sahiptir. Ancak, Ülkemiz ürünleri de bu ülkelerin ürünleri ile aynı kategoride hatta birçok sektörde daha üst seviyede değerlendirilmekte, fiyat avantajı ile de daha çok tercih edilir hale gelmektedir. Türk malları özellikle, orta ve orta üst gelir grubu tarafından ilk tercih edilen ürünler olarak yerini almaktadır.

Ülkemizin öne çıktığı sektörlerde rakip olarak Avrupa ülkeleri ve bunların içerisinde İspanya ve Fransa öne çıkarken Almanya, İtalya ve Portekiz'de diğer rakiplerimiz olarak gösterilebilir. Bunun dışında Çin ve ABD Avrupa dışında rakip ülkelerimiz konumundadır. Bu ülkelerle rekabette otomotiv ve yedek parçaları, tekstil, hazır giyim ve ev tekstili, makine ve aksamaları, plastik ürünler, buzdolabı, soğutucular, elektrikli alet ve cihazlar, temizlik ve hijyen, kağıt ve kağıt ürünleri, mobilya ve ahşap ürünleri, medikal ve kozmetik, inşaat ve yapı malzemeleri sektöründe karşılaştırmalı üstünlüğümüzün olabileceği düşünülmektedir.

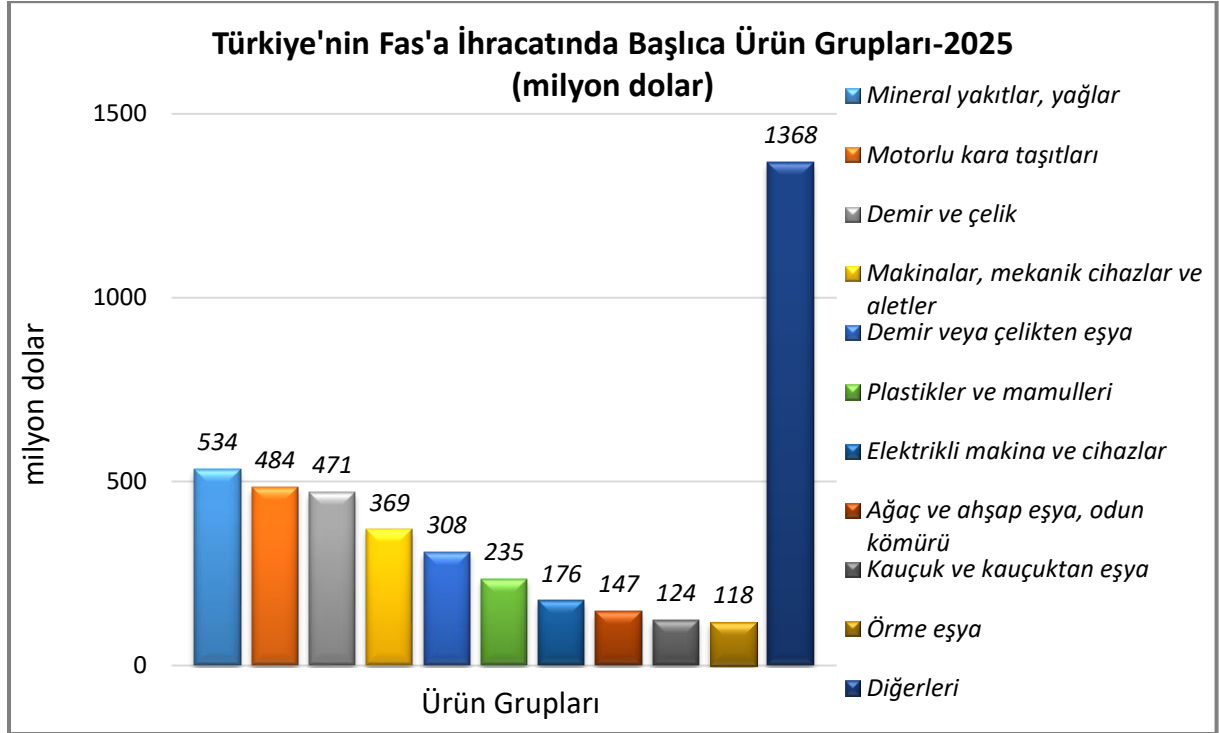
7 Nisan 2004 tarihinde iki ülke Başbakanları tarafından Ankara'da imzalanmış olan Türkiye-Fas Serbest Ticaret Anlaşması'nın onaylandığına ilişkin Bakanlar Kurulu Kararı, 28 Aralık 2004 tarih ve 25684 sayılı Resmi Gazetede yayınlanmıştır. Anlaşma, 1 Ocak 2006 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Türkiye-Fas Dış Ticareti

Kaynak: TÜİK

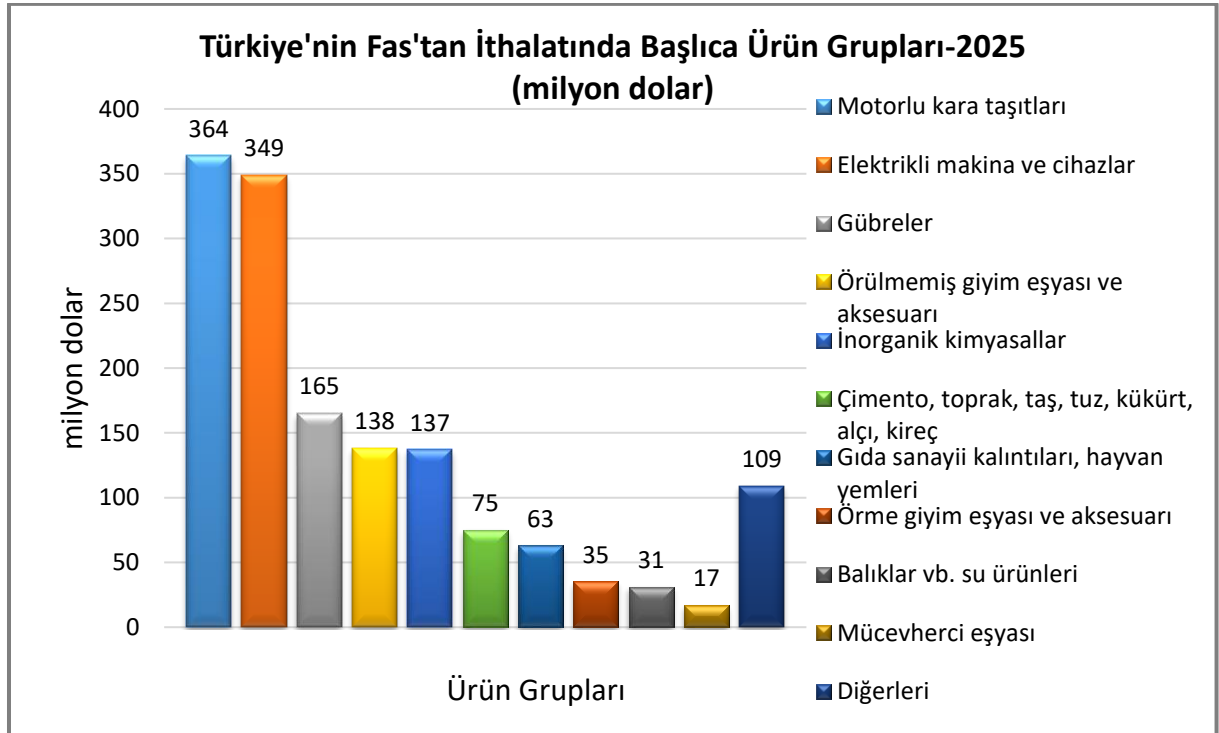
Türkiye'nin Fas'a İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Türkiye'nin Fas'tan İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Yatırım İlişkileri

Türkiye'nin 2023 yılı itibarıyla yurtdışına gerçekleştirdiği 58 milyar dolar değerindeki toplam yurtdışı doğrudan yatırım stokunda Fas, 90 milyon dolar ile 44. sıradadır (Hollanda 23,5 milyar \$ ile 1., TCMB-2025).

Türkiye'nin 2024 yılında yurtdışına gerçekleştirdiği 7 milyar dolar değerindeki toplam yurtdışı doğrudan yatırımında Fas, 31 milyon dolar ile 26. sıradadır (ABD 1,3 milyar \$ ile 1., TCMB-2025).

Fuar Katılımları:

T.C. Ticaret Bakanlığı Tarafından 2026 Yılı Destek Kapsamına Alınan Yurt Dışı Fuarlar (Milli/Bireysel):

<https://ticaret.gov.tr/ihracat/fuarlar/2025-2026-yillarinda-destek-kapsamina-alinan-yurtdisi-fuarlar>

EKLER:***EK-1: Fas'ın İhracatında Başlıca Ürünler (1 000 dolar)***

GTİP	ÜRÜNLER	2023	2024	2025	Pay (%, 2025)	Değişim (%, 2024- 2025)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		42 477 876	45 918 428	50 312 811	100,0	9,6
8703	Otomobiller	6 396 539	6 843 523	6 327 756	12,6	-7,5
8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	4 969 864	5 333 095	6 246 969	12,4	17,1
3105	Azot, fosfor ve potasyumun ikisini veya üçünü içeren mineral veya kimyasal gübreler	4 793 658	5 017 600	5 573 714	11,1	11,1
3103	Fosfatlı mineral veya kimyasal gübreler	662 089	1 341 608	2 161 609	4,3	61,1
8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	1 377 965	1 656 585	1 911 544	3,8	15,4
2809	Difosfor pentaoksit, fosforik asit ve polifosforik asitler	1 276 981	1 450 993	1 772 382	3,5	22,1
6204	Kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon etek, vb. (yüzme kıyafetleri hariç)	1 552 240	1 654 259	1 671 006	3,3	1,0
0702	Domates (taze/soğutulmuş)	1 140 702	1 153 810	1 306 876	2,6	13,3
0810	Diğer meyveler (taze)	772 665	1 064 068	1 173 302	2,3	10,3
2510	Tabii kalsiyum fosfatlar, tabii alüminyum kalsiyum fosfat ve fosfatlı tebeşir	764 551	861 581	1 074 854	2,1	24,8
0307	Yumuşakçalar (canlı, taze, soğutulmuş, dondurulmuş, kurutulmuş, tuzlanmış vs.)	1 112 666	1 086 686	1 043 594	2,1	-4,0
8536	Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı (anahtarlar, röleler, sigortalar, fişler, kutular vb.)	559 344	628 298	778 053	1,5	23,8
9401	Oturmaya mahsus mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	322 928	508 726	762 910	1,5	50,0
1604	Hazırlanmış/konserve edilmiş balıklar, yumuşakçalar veya diğer su omurgasızların hülasa ve suları	774 149	719 123	708 602	1,4	-1,5
0805	Turunçgiller (taze/kurutulmuş)	456 517	476 828	540 913	1,1	13,4

Kaynak: Trademap, Fas verileri

EK-2: Fas'ın İthalatında Başlıca Ürünler (1 000 dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2023	2024	2025	Pay (%, 2025)	Değişim (%, 2024- 2025)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		70 671 817	76 601 485	88 020 638	100,0	14,9
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	7 605 324	7 620 025	7 474 860	8,5	-1,9
8703	Otomobiller	2 495 709	2 895 673	4 246 664	4,8	46,7
8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	2 399 519	2 661 907	2 782 356	3,2	4,5
8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	1 782 984	1 829 498	2 165 434	2,5	18,4
2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	2 363 391	2 138 740	2 077 452	2,4	-2,9
1001	Buğday ve mahlut	1 911 254	1 794 239	1 798 564	2,0	0,2
2503	Her nevi kükürt (süblime, presipite ve koloidal kükürt hariç)	791 048	916 718	1 628 138	1,8	77,6
7408	Bakır teller	872 504	1 007 094	1 221 639	1,4	21,3
2701	Taşkömürü; taşkömüründen elde edilen briketler, topak vb. katı yakıtlar	1 384 114	1 071 015	1 206 456	1,4	12,6
8407	Kıvılcım ile ateşlemeli içten yanmalı doğrusal veya döner pistonlu motorlar (patlamalı motor)	929 998	1 116 360	1 090 144	1,2	-2,3
8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	998 648	859 724	1 038 060	1,2	20,7
8536	Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı (anahtarlar, röleler, sigortalar, fişler, kutular vb.)	793 922	959 393	984 071	1,1	2,6
1701	Kamış/pancar şekeri ve kimyaca saf sakkaroz (katı halde)	997 098	1 004 198	876 170	1,0	-12,7
8707	Karayolunda kullanılan motorlu taşıtlar için karoseriler (şoför mahalleri dahil)	653 821	730 448	866 546	1,0	18,6
2814	Saf amonyak veya amonyak sulu çözeltileri	872 502	886 975	854 850	1,0	-3,6

Kaynak: Trademap, Fas verileri

EK-3: Fas'ın Ülkelere Göre İhracatı (1 000 dolar)

Sıra	Ülke	2023	2024	2025	Pay (% 2025)	Değişim (%, 2024- 2025)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		42 477 876	45 918 428	50 312 811	100,0	9,6
1.	İspanya	9 574 244	10 127 748	10 821 285	21,5	6,8
2.	Fransa	8 721 245	8 858 288	9 571 673	19,0	8,1
3.	Almanya	1 816 257	2 359 736	2 673 528	5,3	13,3
4.	Hindistan	1 217 919	1 469 306	2 578 262	5,1	75,5
5.	İngiltere	1 893 037	2 075 079	2 123 150	4,2	2,3
6.	İtalya	2 202 501	2 385 336	2 038 760	4,1	-14,5
7.	ABD	1 253 887	1 388 054	1 619 469	3,2	16,7
8.	Brezilya	1 204 311	1 325 503	1 316 167	2,6	-0,7
9.	Türkiye	1 168 384	1 172 049	1 177 723	2,3	0,5
10.	Hollanda	921 262	987 934	1 076 391	2,1	9,0
11.	Bangladeş	407 298	539 743	781 414	1,6	44,8
12.	Portekiz	683 640	740 207	778 625	1,5	5,2
13.	Pakistan	493 037	644 928	776 586	1,5	20,4
14.	Belçika	557 237	685 508	669 576	1,3	-2,3
15.	Romanya	491 081	584 547	553 543	1,1	-5,3

Kaynak: Trademap, Fas verileri

EK-4: Fas'ın Ülkelere Göre İthalatı (1 000 dolar)

Sıra	Ülke	2023	2024	2025	Pay (% 2025)	Değişim (%, 2024- 2025)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		70 671 817	76 601 485	88 020 638	100,0	14,9
1.	İspanya	10 271 071	11 078 073	11 955 291	15,6	7,9
2.	Çin	7 309 266	7 505 898	9 079 598	11,9	21,0
3.	Fransa	7 711 540	7 469 340	7 181 686	9,4	-3,9
4.	ABD	5 414 058	5 970 402	7 133 251	9,3	19,5
5.	Almanya	2 979 423	3 490 964	4 007 549	5,2	14,8
6.	Türkiye	3 751 028	3 610 532	3 949 791	5,2	9,4
7.	İtalya	3 300 733	3 400 988	3 481 495	4,5	2,4
8.	S. Arabistan	4 703 545	2 340 329	2 497 279	3,3	6,7
9.	Portekiz	1 345 963	1 644 316	1 993 749	2,6	21,3
10.	Hindistan	1 377 978	1 481 161	1 583 027	2,1	6,9
11.	Brezilya	1 296 561	1 557 719	1 568 181	2,0	0,7
12.	BAE	1 430 927	1 302 114	1 289 506	1,7	-1,0
13.	Romanya	1 037 803	1 187 462	1 280 448	1,7	7,8
14.	Mısır	1 024 982	924 287	1 264 637	1,7	36,8
15.	Belçika	1 043 320	1 071 819	1 204 091	1,6	12,3

Kaynak: Trademap, Fas verileri

Ek-5: Türkiye'nin Fas'a İhracatında Başlıca Ürünler (1 000 dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2023	2024	2025	Pay (%, 2025)	Değişim (%, 2024- 2025)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		3 060 347	3 442 264	4 333 259	100,0	25,9
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	151 349	263 594	511 879	11,8	94,2
8703	Otomobiller	120 372	224 056	264 087	6,1	17,9
7207	Demir veya alaşımsız çelikten yarı mamuller	27 072	7 975	189 979	4,4	2282,2
7216	Demir veya alaşımsız çelikten profiller	104 224	156 918	175 417	4	11,8
8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	84 604	106 027	147 081	3,4	38,7
4411	Ağaçtan veya diğer odunsu maddelerden lif levhalar	93 437	118 560	129 394	3,0	9,1
7305	Demir veya çelikten diğer ince ve kalın borular (dikişli, perçinli) (kesitleri daire şeklinde, dış çapı> 406,4 mm)	194 034	28 310	125 083	2,9	341,8
4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	80 264	86 044	96 502	2,2	12,2
6006	Diğer örme mensucat	54 115	60 894	73 730	1,7	21,1
7308	Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatta kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk, vb.	39 090	96 022	69 711	1,6	-27,4
8418	Buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar ve ısı pompaları	50 063	70 182	66 049	1,5	-5,9
7113	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallere veya kıymetli metallere kaplama metallere)	49 453	53 087	49 575	1,1	-6,6
5209	Pamuklu mensucat (ağırlık itibarıyla %85 veya daha fazla pamuk içeren ve m2 ağırlığı 200 gr. ı geçenler)	41 644	39 404	45 220	1,0	14,8
9403	Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	41 482	38 912	42 574	1,0	9,4
8407	Kıvılcım ile ateşlemeli içten yanmalı doğrusal veya döner pistonlu motorlar (patlamalı motor)	43 658	46 277	41 588	1,0	-10,1

Kaynak: Trademap, TR verileri

Ek-6: Türkiye'nin Fas'tan İthalatında Başlıca Ürünler (1 000 dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2023	2024	2025	Pay (%, 2025)	Değişim (%, 2024- 2025)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		1 360 235	1 406 420	1 484 401	100,0	5,5
8703	Otomobiller	435 907	363 964	337 273	22,7	-7,3
8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	104 751	182 987	330 821	22,3	80,8
3105	Azot, fosfor ve potasyumun ikisini veya üçünü içeren mineral veya kimyasal gübreler	177 220	144 890	150 373	10,1	3,8
2809	Difosfor pentaoksit, fosforik asit ve polifosforik asitler	113 488	156 146	135 947	9,2	-12,9
2510	Tabii kalsiyum fosfatlar, tabii alüminyum kalsiyum fosfat ve fosfatlı tebeşir	9 903	62 976	72 813	4,9	15,6
6204	Kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon etek, vb. (yüzme kıyafetleri hariç)	48 788	67 503	71 852	4,8	6,4
2301	Et, sakatat, deniz hayvanı vs. (yemeye uygun olmayan) unu, pelleti, kıkırdakları (donyağı tortusu)	107 692	112 384	62 758	4,2	-44,2
0303	Balıklar (dondurulmuş)	22 071	25 266	27 871	1,9	10,3
6206	Kadınlar ve kız çocuklar için bluzlar, gömlekler ve gömlek-bluzlar	14 532	19 260	19 955	1,3	3,6
8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	85 032	38 094	17 117	1,2	-55,1
7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	8 286	10 430	16 474	1,1	57,9
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	31 887	0	14 975	1,0	-
3103	Fosfatlı mineral veya kimyasal gübreler	7 086	9 624	14 719	1,0	52,9
6202	Kadın ve kız çocuk için manto, kaban, kolsuz ceket, pelerin, anoraklar (kayak ceketleri dahil), rüzgarlıklar vb. Eşya	16 438	15 475	14 600	1,0	-5,7
9032	Otomatik kontrol ve ayar alet ve cihazları	11 163	12 361	13 279	0,9	7,4

Kaynak: Trademap, TR verileri